

Retro 3 - rekatalogizācija Web vidē

Elita Ozoliņa

22.05.2008

LATVIJAS ZINĀTNISKO UN SPECIĀLO BIBLIOTĒKU
DIREKTORU

2008.GADA PAVASARA SANĀKSME: DISKUSIJU
FORUMS

- **Mērķis** – paātrināt retrokonversijas procesu

Objekts – LNB kartīšu katalogi

- Virzieni:
  - 1) esošās rekataloģizācijas metodes darba organizācijas optimizēšana,
  - 2) programmatūra Retro-3.0

Īss programmatūras attīstības apskats

1. Retro-1 programmatūra

Sadarbības partneris - Latvijas AS “SWH Tehnoloģija”
(tagad Exigen Services uzņēmums)

Objekts - Latvijas nacionālā bibliogrāfija

- skenēšanā iegūto attēlu teksts tiek atpazīts (OCR),

tā atsevišķie fragmenti - apraksti strukturēti MARC formātā un eksportēti DB pieejamībai internetā

2. Retro-2 programmatūra

- nodrošināja kartīšu katalogu skenēšanu
  - OCR programmatūra tika nomainīta ar jaunāku
- Objekts – kartīšu katalogs (LNB Karšu nodaļa)

leguvumi un trūkumi

- **Retro-1**

- (+) joprojām strādā ar 2000.g.
izstrādāto programmatūru

Konvertēti visi monogrāfiju
ieraksti un analītika
retrospektīvi līdz 80.gadam
(pieejams tiešsaistes DB)

- (-) nevar pielietot kartīšu
katalogiem;
darbu var veikt tikai
profesionāli bibliogrāfi

- **Retro-2**

- (+) nodrošināja kartīšu
katalogu skenēšanu
- (-) neizdevās sasniegt
vajadzīgo kvalitāti un darba
ražību (katalogu kartīšu
kvalitāte, liela roku darba
daļa)

I Prasības programmatūrai Retro-3.0

1. **Retro-2 programmatūras attīstība, papildinot to ar:**
  - WWW saskarni apstrādātāju pieejai;
  - publisko WWW lasītāju pieeju noskenēto kartīšu attēliem ar meklēšanu pēc pilnajiem/daļēji izveidotajiem indeksiem;
  - iespēju pieslēgties, sameklēt pēc vairākiem kritērijiem (ISBN, autors, nosaukums, izdošanas gads) un izmantot citu bibliotēku vai LNB d/b datus, tādā veidā izveidojot aprakstu bez OCR un lauku rediģēšanas etapa;
  - autorizācijas un darbu uzskaites apakšsistēmu apstrādātāju paveikto darbu uzskaitei

II Prasības programmatūrai Retro- 3.0

2. Darba un tā mērīšanas metodoloģijas izstrāde:

- izvērsta pieņemšanas testēšana, programmatūras un apstrādes procesu pielāgošana atbilstoši tās rezultātiem;
- Darbu metodoloģijas izstrāde pēc testēšanas laika rezultātiem, rekomendācijas optimālai darba organizēšanai, izmaksu posteņu un rekomendējamo izcenojumu noteikšana, rekomendācijas par iesaistīto darbinieku skaitu, to kvalifikāciju, apmācībām ....

Retro-3.0 Web darbība

- Speciāls skeneris noskenē kartītes un pārvērš informāciju attēlā
- Teksts tiek atpazīts ar Optical Character Recognition (OCR) palīdzību, lietojot ABBYY FineReader Engine – atpazītais teksts kalpo kā sagatave
- Izmantojot kartītes attēlu un atpazīto tekstu, kartītes informāciju pārnes elektroniskā formā. To var attālināti darīt jebkurš nedaudz apmācīts darbinieks, izmantojot WWW saskarni
- Informāciju pārveido MARC formātā
- Tekstu pārbauda un papildina profesionāls bibliotēkas darbinieks
- Pirms datu eksportēšanas uz EK tos rediģē ALEPH sistēmas izveidotajā starpbāzē

- **Paveikts:**
  1. Darbinieku apmācības (“Exigen Latvija”)
  2. Retro-3 testēšana
  3. Noskenēts :

- **Mūzikas nodaļas** Nošu izdevumu katalogs (no 12.11.07.-17.03.08.
-**380 500 kartītes**) un skenēšanas procesā
- **Fonotēkas nodaļas** Skaņu ierakstu alfabētiskais katalogs (~ 240 000)
- **Jāveic:**
  1. Mūzikas nod. Nošu izdevuma kataloga *Test d/b* testēšana + darbinieku apmācības
  2. Fonotēkas nod. alfabētiskā kataloga skenēšana + *d/b* testēšana + apmācības
  3. Darba alfabētiskā kataloga (DAK) rediģēšana/sagatavošana skenēšanai (18 kataloga skapji)
  4. Programmatūras eksperimentālās ekspluatācijas periods, kura laikā ir jāveic darba ražības mērījumi un jāizstrādā darbu plūsmas un metodika

- Nākotnes iecere: - nodrošināt iespēju lietotājam veikt sākotnējo indeksēšanu, piemēram, lietotājs, kurš noskenētajā materiālā ir atradis sev vajadzīgo dokumentu, var ierakstīt autoru, nosaukumu, izdošanas gadu un nosūtīt izveidoto ierakstu tālākai pilnvērtīgai indeksēšanai
- Retro-3.0 programmatūra izstrādāta un orientēta uz publiskās un privātās partnerības (PPP) principiem

Paldies par uzmanību!

Elita Ozoliņa
(Elita.Ozolina@lnb.lv)

tel. - 67559968